5-Yâd-kerd:

Lisan ve kalble zikirdir. Kalbin zikir anında Hak subhanehu ile mahabbet ve tazim vasfı üzere hazır olmasıdır. Bu hal cem'iyyet erbabının sohbetinde hasıl olursa, muhakkak zikrin hulasası hasıl olmuştur. Hasılı kelam zikrin özü ve ruhu, Hak subhanehu ile birlikte huzur halidir. Eğer sohbette bu hal hasıl olmazsa, bunu hasıl etmek için zikirle meşgul olur. Bu zikir için özel bir tarif vardır. Buna hapsi nefes derler. Bunda salik nefesini yutkunup göbek altına atar ve o halde tevhid kelimesini 7, veya 9, veya 11 gibi tek sayılarda okur. Lâ ilahe derken bütün muhdesatı mahlukatı terk edilmiş yok olmuş farzeder. İllellâh derken honi şeklindeki kalbe yönelir ve sadece Allahu teala'nın bekasını ve maksudu olduğunu mülahaza eder. Allah lafzını kalbe öyle bir tasavvurla vururki, onun harareti bütün azalarını kapladığını hisseder gibi olur. Böylece zikir tekrar edilerek kişinin meşgalesi ve vasfı olur. Yani üzerine tevhid kelimesi nakşedilir.

6-Bâz-keşt:

Zikir kelimesinin sonunda tekrar edilen "ilâhi ente maksûdî, ve rızake matlûbî- sözüdür. Bu kelime kalbte hasıl olan hertürlü hayırlı ve şerli şeyleri nefyeder. Taki zikrei halis kalsın. Yeni başlayanlar, kalbinde bu kelimenin manası tahakkuk etmedi diye bu kelimeyi tekrardan vazgeçmemelidir. Zira tekrar edilerek ilerde sadakat eserleri zahir olur.

7-Nigâh-daşt:

Kelime-i tevhidi tekrar edene kadar, hatırının yabancı şeylere gitmesine nefsini terk etmemelidir. Hatırını, bir veya iki saat veya daha fazla muhafaza ederek yabancılara yönelmeye terk etmemelidir. Kalbin alakalardan kesilmesi, yarım saat olsa da nadir olan büyük bir iştir ve tahkik ehli katında makbuldur.

8-Yâd-daşt:

Bu, geride geçenlerin tamamından maksud olan şeydir. Zevk üzere Hak subhanehu ile huzurda olmaktır. Gaybetsiz huzurdur. Mahabbet vasıtasıyla Hak subhanehu müşahede etme halinin dervişin kalbini kaplamasıdır.

Son zikrettiğimiz dört kelime, kademeli olarak zikrin devamı, meşgalenin hatırdan def edilmesi, devamlu huzur üzere Hak subhanehu ile birlikte olmak ve bu hali korumanın son derece derinleşmesidir.

Diğer ilave edilen üç kelime:

9- Vukufu Zamanî:

Muhammen Bahauddin Nakşibend kuddise sırruhu derki: Bu, tarikat ehlinin halidir, hakikat alemine seyredenlerin ana sermayesidir. Her halde salikin hallerini kontrol etmesi, halinin şükrü mü yoksa özrü mü gerektiğine vakıf olmasıdır.

Yakub Çerhi k.s. derki, Hoca Bahauddin Nakşibend k.s. kabz halinde istiğfarla, bast halinde şükürle bana emretti.

Muhammen Bahauddin Nakşibend kuddise sırruhu derki: salikin nefesinin huzurla mı, yoksa gafletlemi geçtiğini bilmesidir.

Sofilere göre vukufu zamani, muhasebeden ibarettir.

Muhammen Bahauddin Nakşibend kuddise sırruhu derki: Muhasebe hali, üzerimizden geçen bütün halleri gözetmektir. Hangisi huzurlu, hangisi gafletli. Noksan olduğunu bilirsek, geri döner yeniden başlarız.

10- Vukufu adedî:

Zikirde adete riayettir. Muhammed Bahauddin Nakşibend kuddise sırrahu derki: Kalbi zikirde adete riayet, dağınık hatırı toparlamak içindir. Bzaıları da tek sayı üzere zikretmesi demiştir ki bu, hapsi nefes dersiyle alakalıdır.

Alauddin Attar k.s. derki, zikirde adetin fazla olması maksud değildir, bilakis zikrin huzur ve vukuf halinden neş'et etmesi gereklidir ki üzerine faideler terettüb etsin. Zikrin eseri, nefiy anında (lâ ilahe) beşeri varlığın nefyedilmesi, isbat anında (illellah) ilahi cezbe eserlerinin hasıl olmasıdır. Nakşibend kuddise sırrahuya göre vukufu adedi, ilmi ledinninin ilk mertebesidir. Bu sözünün manası; yeni başlayanlara nisbetle ilmi ledünninin ilk mertebesi, ilahi cezbelerin tasarruf eserlerini mütalaa etmesidir.

11- Vukufu kalbî:

İki manası vardır. Biri: Kalbin Hak subhanehu ile birlikte hazır olmasıdır ki bu mana, yâd daşt manasındadır. Zikir anında şart olan, zikredilenle irtibat ve onunla birlikte huzur halidir.

İkinci manası: Zikredenin kalbine vakıf olmasıdır. Yani zikir anında honi gibi olan et parçası kalbine yönelir. Sol göğsün iki parmak altındadır. Ona zikirle yönelir ve onu zikirle meşgul ederek gaflete bırakmaz.